

Insänt i Alekuriren Nr 13 - Vecka 14 - 2014

Replik på Olof Klingvalls insändare "Klargörande om missuppfattning om möjlig teknik" i Alekuriren vecka 11:

Vem har missuppfattat vad?

Olof Klingvall, pressekreterare, Svenska Kraftnät kallar min argumentation för svepande och felaktig när det gäller en likströmsledning mellan Skogssäter och Stenkullen.

De som var på informationsmötet i Alafors den 5 februari och lyssnade till alla oroliga och förtvivlade människors frågor om hälsoriskerna med den planerade ledningen, ler nog lite snett när Svenska Kraftnäts informatör i sin insändare förebrår mig för att skapa oro genom att ifrågasätta just denna luftledning. Det är givetvis helt befängt att jag skulle skapa oro genom att hänvisa till en teknisk lösning som alstrar mindre kraftiga magnetfält och dessutom inte lägger en död hand över stora områden där människor vill fortsätta bo och vistas. Är det någon som sprider oro är det förstås Svenska Kraftnät själva som genom sitt förslag att dra en 400 kV växelströmsledning tvärs genom såväl bebyggda områden som genom viktiga natur- och rekreationsområden.

För att försöka förringa mina argument och frågor så skriver Klingvall:

"Den största missuppfattningen är att en markförlagd likströmsledning på sträckan överhuvudtaget skulle vara ett alternativ."

Ovanstående påstående är ett maktspråk som måste ifrågasättas. Att tala om "missuppfattning" när jag hänvisar till etablerad teknik som använts såväl globalt som i Sverige sedan 1950-talet är inte ett acceptabelt sätt att bemöta mina synpunkter. Dessutom är det ju inte mina egna funderingar, jag hänvisar till fackfolks uttalande inom området. Menar Svenska Kraftnät att dessa forskare, exempelvis

Jonny Hylander som är docent i elkraft vid Chalmers Tekniska Högskola, också lider av missuppfattningen att det finns andra tekniska lösningar än den som Svenska Kraftnät förordar?

"Elen produceras och konsumeras närmast uteslutande som växelström."

Ytterligare en taktik som Klingvall använder för att försöka framställa mig som okunnig. Jag vet hur man tillverkar elektricitet och hur man använder den. Jag talar om det minst farliga och mest energisnåla sättet att transportera elektricitet. Låt oss skilja "produktion och konsumtion" från hur vi väljer att leda strömmen innan vi transformerar om den för olika ändamål.

Klingvall avfärdar de exempel som jag nämner och påstår:

"I fallet med ledningen Skogssäter-Stenkullen behövs Växelströmsledningen för att skapa ett maskat nät av ledningar där elen kan ta alternativa vägar vid en störning."

Det är ju märkligt att Svenska Kraftnät inte kan integrera en likströmslänk i Västra Götaland när det fungerar med likström mellan Hurva i Skåne och Barkeryd i Småland. I Skåne och Småland var Svenska Kraftnäts egen motivering:

"Huvudsyftet är att öka kapaciteten och stärka driftsäkerheten i det nationella kraftnätet, men också att öka kapaciteten för överföringen av ström mellan Norge och Sverige."

Varför skulle inte samma teknik fungera här? Varför påstår Klingvall i stället:

"Ett starkare nät i Västra Götaland ger en tryggare elleverans till såväl stora som mindre orter. En likströmsledning på sträckan bidrar inte till driftsäkerheten på samma sätt."

Klingvall försöker få det att framstå som om jag förespråkar ett svagare och mindre driftsäkert nät. Jag undrar vilka "... stora som mindre orter..." det är som skulle få en tryggare leverans med ett växelströmsalternativ? Eftersom ledningen inte grenar sig på hela sträckan så når den bara orterna Skogssäter och Stenkullen.

Klingvall lyckas inte på ett trovärdigt sätt tydliggöra varför ett likströmsalternativ inte skulle fungera i Västra Götaland.

Jag skulle önska att Svenska Kraftnät konsulterade:

Göran Sidén universitetslektor, elkraftteknik Högskolan Halmstad och Jonny Hylander professor, förnybar energi, Högskolan Halmstad och ABBs experter på HVDC (högspänd likströmsöverföring) och **Harry Frank** civilingenjör, VD och forskningschef för ABB Corporate Research, medlem av Kungliga Vetenskapsakademien samt Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien.

Kan Olof Klingvall förmå ovanstående expertgrupp att uttala, att en likströmsledning inte på ett tillfredsställande sätt kan integreras i elnätet mellan Skogssäter och Stenkullen, då skulle jag känna mig överbevisad.

Bruno Nordenborg

Ordförande

Alefjälls Naturskyddsförening